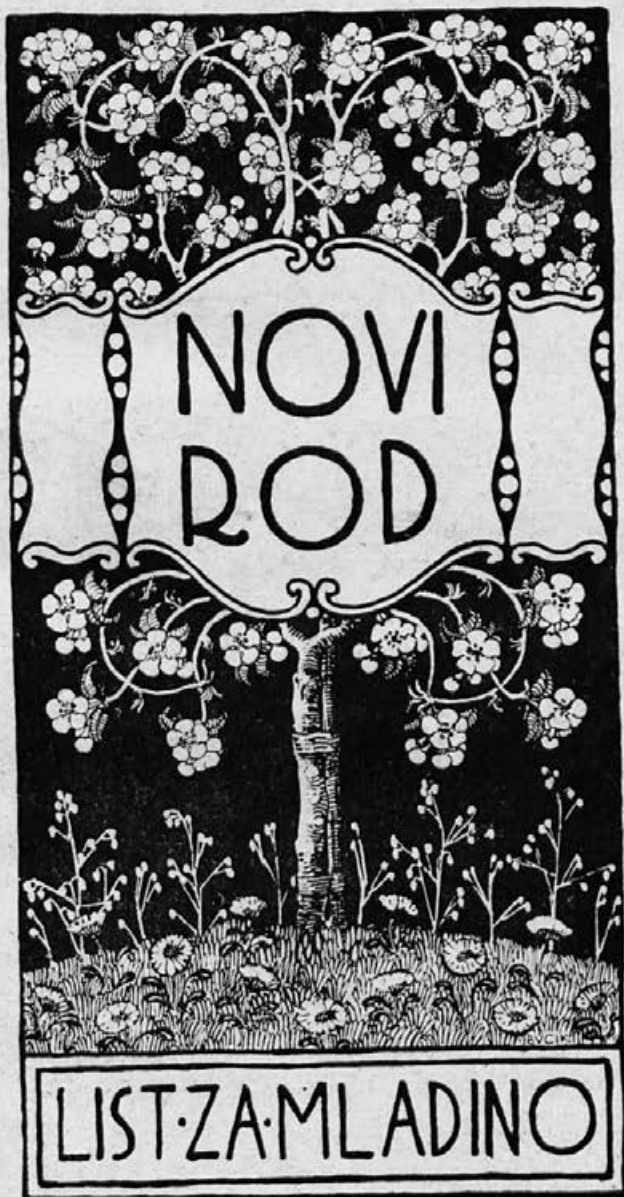

JUNIJ 1921

NOVI ROD IZHAJA 1. VSAKEGA MESECA TER STANE ZA VSE LETO 12 L, ZA POL LETA 6 L, ZA ČETRTO LETO 3 L. - POSAMEZNE ŠTEVILKE SO PO 1 L. ZA INOZEMSTVO, TUDI ZA JUGOSLAVIJO, STANE 15 L. - ODGOVORNI UREDNIK: JANKO SAMEC. - ILUSTRACIJE NARISAL: A. A. BUCIK. - UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO JE V TRSTU, ULICA RUGGERO MANNA ŠTEV. 20, I. NADSTR.. - IZDAJA ZVEZA SLOVANSKIH UČITELJSKIH DRUŠTEV V TRSTU. - TISKA TISKARNA „EDINOST“ V TRSTU. □

VSEBINA:

Igo Gruden: CIMBOLO - DIN, CIMBOLO - DAN . . . Pesem	Stran 81
Fr. Bevk: ZATOČILA SE JE ŽOGA. Pesem	82
K. Sirok: KRESNICA. Pesem	82
Fr. Bevk: RINGA, RINGA, RAJA. Narodna	82
Fran Milčinski: ZGODBE KRALJEVIČA MARKA	83
SLIKA	84
Pastuškir: KRATKA IN DOLGA NIT	85
Ks. Meško: ZAKAJ JE DREN KRIVENČAST	86
VI. Levstik: PES IN DETEL. Ruska narodna pripovedka	87
SLIKA	89
Cv. Golar: ČAROVNICA IN JUNAK. Ruska pravljica	89
L. N. Tolstoj - A. Gradnik: TRI PRAVLJICE	91
R. Peterlin - Petruška: O ČMRLJU - PIJANČKU. Pesem	92
POUK IN ZABAVA	93
KOTIČEK MALIH	95

CIMBOLO — DIN, ČIMBOLO — DAN...

SPESNIL IGO. GRUDEN.

Cimbolo — din,
cimbolo — dan
skrivno čez les,
tiho čez plan
pozni se mesec
ziblje pijan :
cimbolo — din,
cimbolo — dan...

Kaj pa da zvezde
spati še nečejo ?
Tiho na nebu
širnem trepečejo,
glávice stikajo,
z očki mežikajo
in na uhó si
skrivno šepečejo :

„Cimbolo — din,
cimbolo — dan

striček naš mačka
v morje spat vlečejo.
Kaj so se strina
spet poročili,
da so se vina
striček napili ?“

Cimbolo — din,
cimbolo — dan :
brž do oblakov
urnih korakov,
brž pod odeje
mehkih oblakov —
mesec se greje,
nič ga ni sram,
skoro prismeje
beli se dan :

cimbolo — din,
cimbolo — dan...

ZATOČILA SE JE ŽOGA.

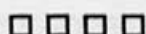
SPESNIL FRANCE BEVK.

Zatočila se je žoga,
kam jo je li muha nesla?
Pojmo ponjo, pasja noga
nam nazaj jo bo prinesla.

Skakajmo po eni nogi,
gledajmo kot slepa miška;
ni sledu o naši žogi,
našli smo le lešnik piškav.

Za grmičkom so vsi zajčki,
brez copatic, v sami srajčki,
niso v srajčki, so v kožuščku,
vsi kosmati po trebuščku.

Kam li žoga je letela,
jo je zajčkom muca vzela.
Mislila je, da je miška,
pa jo mečlje pomeđiška.

KRESNICA.

SPESNIL KAREL ŠIROK.

Kres je, kres . . .	Ali temno
Že kresnica	je nocoj;
bliskalica	da poti
gre na ples	ne izgreši,
preko polja,	vzela lučko
skozi les . . .	je s seboj.

Kadar s plesa
se povrne,
drobno lučico
utrne;
jo utrne,
ugasi,
v mehki travici
zaspi.

RINGA, RINGA, RAJA.

NARODNA. — PRIREDIL FRANCE BEVK.

Ringa, ringa, raja,
muca nam nagaja,
putka kokodajka,
ker je znesla jajka,
kòkot kikiriče,

cibke čopke kliče,
kužek pa zapeše,
da se vse potrese:
muha je igrala,
ki mu v uho pala.

ZGODBE KRALJEVIČA MARKA. FR. MILČINSKI:

4. SABLJA KRALJA VUKAŠINA.

ojna je vzela kralja Vukašina z doma in ga vodila po trdih potih preko širnih polja, preko kršnih gora in ga ni več izpustila. Dohajale so v beli Prilip novice o vročih bojih, o krvavih zmagah, zastonj je čakal beli Prilip vesti o kralju Vukašinu.

Po pustih poljanah so spreletavale črne jate sitih gavranov, nezaslišano blago so prenašale tihе vode širokih rek.

Zgodaj v jutro je bilo, pred zoro in dnem, in se je žurila Turkinja devojka na reko Marico, da beli platno.

Do solnca ji je bistra služila voda in zelena. Pa je izza gore solnce pomolilo svoje milo lice, pa je reka postajala motna in je postajala motnejša. Solnce se je dvigalo, reka se je rdečila, kalpaki lahki so priplavali mimo in kosi lesovja in robe različne, majhni in veliki, v lenem valovju so se valila trupla konj in trupla junakov.

Strmela je devojka. Pa ji zastane pogled, glej, rdeči vrtinci sučejo junaka, še diha v njem duša, lovi se z roko, obrača glavo in kliče s pojemajočim glasom: „Devojka, daj in mi vrzi platno, da se mi ga oprime roka, pomagaj mi iz pogina, ako si mi sestra v Bogu!“

Ni odlašala usmiljena devojka, beli nogi sta ji zagazili v okrvljeno vodo, junaku v roke je vrgla platna konec, drugi konec trdno držala in stopala nazaj in vlekla in je potegnila vodi na breg onemoglega junaka.

Siva brada mu je segala do pasa, obleka mu je bila dragocena, ob strani pa se mu je svetila sablja, vsi trije držaji iz suhega zlata, v vsakem držaju drag kamen, tri carske gradove bi veljala sablja.

V živo je bil ranjen junak, iz sedemnajstih ran mu je curila kri.

Vpraša junak in težka mu je šla beseda: „Hvala ti, sestra! Kdo ti gospodari v belem dvoru?“

Turkinja devojka mu je odgovorila: „Ostarelo mater imam in brata Mustafa-ago.“

Jo prosi ranjeni junak: „Daj, reci bratu, da me sprejme pod svoj krov! Tri pasove imam zlata, v vsakem je tristo cekinov, en ga bi poklonil tebi, enega bratu, tretjega potrošil, da si izlečim hude rane.“

Mlada Turkinja je hitela in pozvala brata. Prišel je Turek in je sprejel in spravil težka pasova zlata, enega zase, enega za sestro. In še je odpasoval ranjenemu junaku sabljo, da ga prenese domov.

Odpasoval je sabljo pa je gledal in drhtela mu je roka: trije držaji iz suhega zlata, v vsakem držaju drag kamen, tri carske gradove bi veljala

Odpassoval je sabljo pa je gledal in drhtela mu je roka!

sablja! Omamil ga je pohlep, oberoč je zamahnil s sabljo, odletela je glava ranjenemu junaku.

Kakor zver v gori je zarjula devojka: „Kaj si storil, da si blazen pogubil nejakega junaka! Polakomil si se okovane sablje, dal Bog, da ti glavo odseče okovana sablja!“

Tri pasove zlata je imel Turčin in dragoceno sabljo, pa ni preteklo leto dni, že so bili prazni vsi trije pasovi, še sabljo je vzel in jo nesel, da jo proda.

V krčmi je sedelo trideset, štirideset bodrih junakov, med njimi sokol med golobi — kraljevič Marko.

V to krčmo zanese Turčina pot. Sredi mize pred junake vrže sabljo, kdo mu več ponudi zanjo.

Gre sablja iz roke v roko, junak za junakom jo ogleduje in suče, ni eden je ne more potegniti.

Hodi sablja na okoli, pride v roke kraljeviču Marku — komaj se ji je dotaknil ročaja, že mu je sama skočila iz nožnice. Rdeča je bila klina od krvi, tri imena so bila vrezana vanjo, tri krščanska imena: prvo ime kovača Novaka, ki jo je skoval, drugo kralja Vukašina, tretje ime kraljeviča Marka.

Vpraša Marko Turčina Mustafa-ago: Odkod ti je bridka sablja? Mar si

jo podedoval, mar ti jo je žena prinesla za doto? Mar si jo kupil, mar si v junaškem boju častno si jo priboril?"

Turčin se je zasmel: „Ko me vprašuješ, neverna krščanska duša, pa čuj, da ti povem resnico!“ In se je režal Turek in pravil, kako je voda Marica prinesla ranjenega junaka in kako mu je odsekal sivo glavo, da si upleni dragoceno sabljo.

„Za Boga, Turčin,“ mu je dejal kraljevič Marko, „tri graščine bi ti danes dajal, da nisi junaka pogubil, ampak mu izlečil rane.“

Rogal se mu je Turčin: „Ne budali, neverna duša! Sam si potreben graščin, kako bi jih dajal meni. Hajdi, vrni sabljo okovano!“

Kraljevič Marko je čutil: sablja mu krči roko, kvišku sili sablja, že je šinila, že zažvižgnila po zraku — pod mizo se je zavalila Turčinu rusa glava.

Nemi so vstajali izza mize junaki in odhajali. Samega so pustili kraljeviča Marka, eden še je stopil v šator turškega carja, da sporoči, kaj se je zgodilo.

Carja je grabil srd, poslal je sluge, takoj naj pride predenj kraljevič Marko.

Prihajali so sluge drug za drugim, nosili Marku carjev ukaz, Marko jim ni dajal očesa, jim ni dajal glasu, gledal je pred se, molčal in pil hladno vino.

Tri, štiri dni je sedel in pil. Mati sedi pod široko jablano pred hišo in šiva Zdravko carja. Ni sezul čizem, kakor je v hlače. Zdravko se igra z domačim psom po zeleni je sedel na preprogo carju pred travi. Obstane pred materjo in pravi: so mu stale v očeh, izpod čela je gledal carja.

Ko ga je car videl takega in je videl njegov težki buzdovan, splahnel mu je srd in se le umaknil do zida. Še si je segel v žep in perišče žoltih cekinov je vrgel Marku v naročje.

„Bog s teboj, kraljevič Marko! Ná, da piješ na moje zdravje! Kdo so bili in zakaj je bilo, povej mi in razodeni, da so tako te razljutili?“

Je dejal kraljevič Marko: „Ne vprašuj me, svetli car! Spoznal sem sabljo svojega očeta.“

Dvignil se je in je šel mrk in brez slovesa. Po tleh so se zakotali žoltj cek' Dvignil se je in je šel mrk in brez slovesa. Po tleh so se zakotali žoltj cekini.

Kl □ □ □ □

ati sedi pod široko jablano pred hišo in šiva Zdravku hlače. Zdravko se igra z domačim psom po zeleni travi. Obstane pred materjo in pravi:

„Tako dolgo šivate. Zmerom utrgate tako kratko nit, da vam brž poide. In tako nagosto zabadate iglo, skoro zmerom na isto mesto. Ko bom jaz krojač, vzamem tako — dolgo, dolgo nit, delal bom take — dolge vbodljaje in sešijem v eni uri celo obleko.“

Mati se nasmehne in odvrne:

„To boš bogat! Veliko boš zaslužil. Z vsakim delom boš hitro gotov. In

je delal, cencajoč svojo pot, dalje dobre sklepe in ni maral nič več pogledati vabljive lune na nebu.

A ljudje so spali in mu ni prišel ne eden naproti.

V globokem razmišljanju, ali se pase morda kje v bližini kaka čreda in bi bilo nemara tam mogoče dobiti kak kos pečenke, je spel v tihi noči dalje.

Pa mu je naenkrat zaprla pot temna senca. Kar prestrašil se je, ko ga je senca in temna postava ob cesti nenadoma zbudila iz premišljevanja in tuhtanja.

Ozrl se je in videl, da stoji ob cesti ne baš visoko, ne predebelo, lepo vitko drevo. Na vse strani moli ravne, sloke veje. Z njih pa, glej, se rdeči v belem sijaju mesečine droben sad; kar posejane so veje z njim.

Brundo se je čutil vsega slabega od lakote in je počenil na pot ob drevesu. Gledal je lepo ravno drevo in razmišljal: „Ali so črešnje? Pa se mi zde malo čudne. Predolge in predrobne.“

Pomajaval je z glavo in predel dalje pričete misli: „Rajši bi imel sicer kako ovco nego takole drobnarijo.“ — Kar brusil si je zobe ob misli na ovco in je globoko zajel sape, ali bi mu pač zadišalo odkod po ovcah in topli krvi. Pa mu ni. — „A kaj — preden od gladu umrem, se vendar lotim tele drobne nevolje. Če obiram kam blizu do jutra, nekaj bo že zaleglo.“

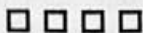
Postavil se je na zadnji nogi, s prednjima se povzpел po drevesu, ki se je pod njegovo težo precej nagnilo na stran, in je povohal sad. — „Kar nič ne diši. A teknilo bo morda bolje.“ — Pa je pričel z debelimi ustnicami obirati sad.

A komaj je zmalinčil z ostrimi zobmi prve drenove jagode, ki so se pač že rdečile, a niso bile še zmehčane in zrele, je prav grdo zarenčal in izpljunil.

„Fej te bodi, kako kislá nesnaga! Še krče bi dobil v želodcu. Pa sem se že tako veselil. A čaj, poplačam te!“

Pa je z mogočnimi šapami in ves razjarjen objel drevo, neusmiljeno mikastil in zvijal deblo in veje, kakor bi mu bile storile največjo krivico.

Od tistega časa je dren ves krivenčast in grčav.

PES IN DETEL. RUSKA NAROD. PRIPOVEDKA. POSL. VLADIMIR LEVSTIK.

Živel je nekdam kmet z ženo, in nista vedela, kaj je delo; imela sta psa, tisti jima je znašal jesti in piti. Ali minil je čas in pes se je post rál; kako bi zdaj hranil kmeta z ženo vred, ko sam toliko da ne pogine od lakote! „Čuj, stari,“ se oglasi žena, „vzemi ti psa in ga pelji za vas in zapódi, naj gre, kamor hoče. Bil je čas, ko naju je preživiljal, zato sva ga tudi držala; zdaj ga ne potrebujeva več.“ Kmet je vzel psa,

odvel ga za vas in ga zapodil proč.

Pes se klati po ravnem polju, domov pa se iti boji, kmet in stara bi ga

naklestila. Klati se, klati, pa sede na tla in zatuli na ves glas. Mimo prileti detel in vpraša: „Počemu tuliš?“ — Kako ne bi, detel! Ko sem bil mlad, sem preživljal kmeta in kmetico; ko sem se postaral, sta me zapodila. Nimam se kam obrniti, da bi počakal konca svojih dni. — „Pojdiva k meni, boš varoval moje otročičke; hranil te bom jaz.“ Pes je privolil in stekel za detlom. Detel je letel v gozd k staremu hrastu; v hrastu je bilo duplo, v duplu detlovo gnezdo. „Sédi pod hrast,“ pravi detel, „in ne pusti nikogar blizu, jaz pa zletim, da ti jesti dobim.“ Pes je sédel pod hrast, a detel je zletel. Čez nekaj časa, kmalu ali pozno, sam ne vem, se vrne k hrastu in pravi psu: „Pojdiva urno v vas; svatbo praznujeto, tam najdeva kaj, da se poživiš.“ In brž sta se napotila v vas. Ptica je sfrčala v hišo, kjer so slavili svatbo, in začela skakati po mizah, svatje pa metati vanjo, kar je prišlo komu v roke; vse so pobili in pod mizo zmetali. V tisti zmešnjavi se je priplazil v hišo pes, ne da bi ga opazili, skrnil se pod mizo, najedel se, kolikor je duša želela, in jo popihal. „Nu, kako, ali si sit?“ ga vpraša detel zunaj. „Sit sem že, sit, ali pil bi rad!“ reče pes. „Hajdiva v sosednjo hišo, tam starec žganje pretaka iz soda.“ Detel je zletel skozi okence noter, sédel na sod in začel dolbsti luknjo ravno v dno. Starec je hotel udariti detla in je vrgel vanj lijak, a ga ni zadel; lijak se trklja bogve kod, starec skače semintja in ga ne more najti, medtem pa teče žganje iz soda in lije na tla. Pes se je pritepel v hišo, napil se in smuk! čez prag. Zunaj se najde z detlom in pravi: „Zdaj sem sit in pijan, pa se hočem še od srca nasmejati!“ „Dobro,“ mu reče detel. In sta prišla do mlatičev, ki so mlatili žito. Brž je sédel detel enemu na pleča ter ga jel kljuvati v zatilnik; drugi fant je zgrabil palico, da bi udaril ptiča, pa je oplazil mlatiča, in koj se je začel pretep. Psa pa je lomil smeh, da se je kar valjal po tleh.

Nato sta jo mahnila detel in pes na ravno polje in srečala lisico. Detel jo je začel dražiti, spuščal se nizko, tik nji pred nos, in spet frk! v višavo; lisica se je podila za njim čez polje, pes pa se je prikral odzadaj k lisici, priplazil se po trebuhu, in hap! jo je držal za vrat in jo začel gristi. Ali takrat se je peljal v mesto kmet z vozom, lonce prodajat; videl je psa, kako davi lisico, priskočil s polenom, udaril z vso močjo in ubil obadva. Detel se je ujezil na starega, sédel njegovemu konju na glavo in mu začel kljuvati oči. Kmet priteče s polenom, da bi detla ubil; priskoči, udrihne — še tisti hip se zvrne konj mrtev na tla. Detel pa se obrne, zleti na voz ter začne skakati po loncih in fofotati s perotnicami. Kmet za njim in tresk! s polenom po vozu, kar naprej, dokler ni pobil vseh loncev in okrevsal domov praznih rok; detel pa je odletel v gozd.

„Na, vzemi drugo!“

„To pa je črivo.“

„No, ti bi rad šale zbijal z menoj, pa vzemi to lepo jabolko od mene iz roke v roko!“

Filjuška stegne roko, a čarovnica ga zgrabi in posadi v možnar pa odleti z njim preko grmovja, preko gozda, preko jarkov, naglo goni možnar s tolkačem. Kar se Filjuška zave, in začne kričati:

„Jarec, Oven, urno na pomoč! Čarovnica me je odpeljala za te strme goré, za te črne šume, za te široke stepe.“

Jarec in Oven sta takrat ravno počivala; eden je ležal na zemlji, in zazdi se mu, da ga nekdo kliče.

„Skloni se k zemlji,“ pravi ležeči onemu, ki je sedel.

„Oj, to kliče naš Filjuška!“

Brata se spustita v beg, bežala sta ter bežala in dohitela čarovnico, rešila Filjuško in ga privedla k dedu. Potem mu naročita, naj dobro pazi na Filjuško, a sama odideta na lov.

Filjuška pa se zopet kakor poprej skrivaj popne na jablano.

Komaj je gori, glej ti zopet hude čarovnice pred njim, ki mu ponuja jabolko.

„Zdaj me pa ne boš speljala ne, ti hudobnica,“ reče Filjuška.

„Na, Filjuška, vjemi jabolko, ki ti ga bom vrgla,“ pravi čarovnica.

„Dobro, le vrzi!“

Čarovnica mu nalašč vrže jabolko bolj nizko, on se skloni za njim, da bi je vjel — ali v tem ga čarovnica nenadoma zgrabi za roko in zopet ga je nezavestnega vlekla po gorah, po dolih in po črnih gozdovih, odvlekla ga je v svojo koč, ga skôpala in posadila na klop.

Zjutraj se čarovnica odpravi v gozd in zapove svoji hčeri:

„Poslušaj, hčerka moja! Segrej peč žarko in prežarko in mi speci Filjuško za kosilo!“ A sama odide za plenom.

Hči zakuri v peči, prime in zveže Filjuško ter ga posadi na lopar. Že ga hoče potisniti v peč, on se pa upre z nogami ob zid.

„Nikdar tako, Filjuška, pusti, da te lepo porinem v peč,“ zakliče čarovničina hči.

„I, seveda! Kako naj pa napravim,“ reče Filjuška, „jaz ne vem.“

„Poglej, pusti, da te naučim,“ in leže sama na lopar a Filjuška — ne bodi len — jo nenadoma potisne v peč ter zapre s pokrovko čvrsto, prečvrsto.

Ne mine več od dveh, treh ur, že Filjuška zaduha pečenko. Vzame pokrovko od peči in potegne ven čarovničino hčer pečeno. Namaže jo z oljem, pokrije s prstom in postavi na klop; sam pa gre v podstrešje in vzame s seboj čarovničin tolkač in možnar.

Zvečer priropota čarovnica, najde na klopi pečeno hčer, in ker misli, da je Filjuška, požre celo, kosti pa zmeče po tleh in začne po njih hoditi. Po

hčeri pa niti ne vpraša, misleč, da v drugi sobi volno prede. Nazadnje vseeno zakliče:

„Moj dragi otrok! Pridi k meni in hodi z menoj po Filjuškihin kosteh!“

A Filjuška se ji oglasi s podstrešja: „Kaj pa je?“

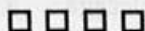
„Razbojnik, ali si še živ? Čakaj ti bom že dala!“

Čarovnica zaškriplje z zobmi, udari z nogami ob tla pa hajd pod streho. Filjuška se je nič ne ustraši, zgrabi tolkač pa udari babo po glavi! Na mestu se je zvalila in obležala.

Filjuška se popne na streho, zagleda goske, ki lete ravno nad njim, pa jim zakliče:

„Dajte mi vsaka eno peresce, drage goske, da si napravim perutnice.“

Vsaka goska mu da peresce, in on zleti domov. A doma ga imajo že zdavnaj za mrtvega in se vsi silno razvesele, ko ga zagledajo. Namesto sedmine prirede veselo gostijo in začno zopet skupaj živeti in se dobro imeti.

TRI PRAVLJICE. RUSKI SPISAL LEV. N. TOLSTOJ. POSLOV. A. GRADNIK.

1.

RUDEČA KAPICA.

Izvela je v selu deklica. Mati ji je sešila rudečo kapico, in deklica jo je vedno nosila. Ljudje so začeli nazivati deklico: Rudeča kapica. Nekega dne je mati rekla Rudeči kapici: „Pojdi, obišči babico in nesí ji kolače in pisker masla.“ Rudeča kapica je vzela darila in šla. Šla je skozi gozd. Naenkrat jo je v gozdu srečal volk. „Dober dan, Rudeča kapica!“ „Dober dan, volk — kam greš?“ — „Grem k babici. Stara je, ne more hoditi, zato ji nesem masla in kolačev.“ „Kje pa živi tvoja babica?“ — „Viž tam, za gozdom, vas, v tisti hišici na kraju.“ „No, Rudeča kapica, kdo pride prej tja.“ In volk se je spustil v dir, a Rudeča kapica je začela nabirati gobe in jagode in je pozabila na volka. Volk je prišel pred Rudečo kapico, našel je dom babice in potrkal na duri. Babica je vprašala: „Kdo je?“ Volk je odvrnil: „Jaz sem, babica, Rudeča kapica.“ Babica je rekla: „Pritisni, vnučka, kljuko.“ Volk je vstopil, skočil na babičino posteljo, požrl babico, sam pa del njeno čepico na glavo in legel v posteljo. Ko je Rudeča kapica prišla, je stopila k postelji in rekla: „Dober dan, babica! Zakaj imaš zdaj tako velike oči?“ Volk je rekel: „Da bi te boljše videla, vnučka!“ — „Pa zakaj imaš tako velike zobe, babica?“ — „Da te ugriznem, vnučka!“ . . . In volk je zgrabil Rudečo kapico in jo požrl. Potem se je slekel in šel zopet v gozd.

2.

MATI IN NJENA HČERKA ANICA.

Neki ženi je umrla hčerka Anica. Mati ni od žalosti ne pila, ne jedla in je tri dni in tri noči plakala. Tretjo noč je mati zasnula. In videla je mati v snu, da je Anica prišla k nji in držala v roki vrček. „Kaj si ti, Anica? In čemu tebi vrček?“ „V ta vrček, mamica, sem vse tvoje solze nabrala. Vidiš, vrček je do vrha poln. Ne plakaj več. Če boš še plakala za menoj, bodo solze padale čez kraj na zemljo in tedaj bo meni težko na onem svetu. Zdaj mi je dobro tam.“

Mati odslej ni več plakala po svoji hčerki.

Srečna je bila, da ji je dobro na onem svetu.

3.

SLEPEC IN MLEKO.

Slepec od rojstva je vprašal videčega: „Kakšne barve je mleko?“ Videči je odgovoril: „Barva mleka je kakor papir bela.“ Slepec je vprašal: „Kaj pa, ta barva tudi tako prasketa pod rokami, kakor papir?“ Videči je odgovoril: „Ne, belo je, kakor je moka bela.“ Slepec je vprašal: „Kaj pa, je tudi tako mehka in sipeča, kakor moka?“ Videči je rekel: „Ne, ona je samo tako bela kakor beli zajec.“ Slepec je vprašal: „Kaj je tudi tako puhasta in mehka, kakor zajec?“ Videči je rekel: „Ne, bela barva je prav takšna, kakor sneg.“ Slepec je vprašal: „Kaj je tudi tako mrzla, kakor sneg?“ In naj je še toliko primerov, videči navedel, slepec ni mogel razumeti, kakšna je bela barva mleka.

O ČMRLJU - PIJANČKU.

SPESNIL R. PETERLIN - PETRUŠKA.

Oj zgodaj se zbudil je čmrlj - pijanček
kraj gozda na meji in sredi mahu,
obrisal z oči si je zadnji zaspanček
in zletel na polje iskat si medu.

Tam v rosi in nočnem dežju je bleščala
v milijonih draguljev vsa širna ravan,
in tjakaj pijančka je žeja prignala,
tam sedel naš svat je na zlat tulipan.

A tulipan ga je ošabno zavrnil:

„Nič, čmrlj, od mene medu ne dobiš!“

In polno nanj čašo je vode prevrnil,
da bil je pijanček ves moker kot miš! —

DAVKI V SREDNJEM VEKU.

Prosvetna črtica.

Po S. Rutarju napisal Marko Simonov.

V srednjem veku so tlačili naše pradede hudi davki. Razen cerkvene desetine, so morali plačevati tudi deželnemu knezu kot najemnico od svojih zemljišč najrazličnejše davke. Od vsakega zemljišča in mlinkega kamna so morali dajati davek v denarju. Desetine so dajali v denarju, živini in žitu.

Te so bile: 1. desetina od novorojene živine; 2. od zemljiških pridelkov; 3. od sena in ovsu za enega ali več konj; 4. davek v blagu, ki so ga dajali patrijarhu, ko je potoval po deželi; 5. davek za pravico sekanja drv v patrijarhovitih gozdih; 6. davek od paše po istih gozdih in 7. davek za osvoboditve od robstva.

Poleg tega je dobival patrijarh svoj delež od prodajnih pogodb in dednih zapuščin. Planšarji so mu morali dajati vsako leto nekaj sirov, če pa niso hoteli tega, so plačali namesto vsakega sira pol denarja, to je nekako 10 stot. našega denarja.

Ti davki sami na sebi bi ne bili pretežki, toda način pobiranja je bil krivičen. Patrijarh in cerkev sta izročala pobiranje desetini in davkov svojim oskrbnikom, ti pa županom in raznim drugim vaškim glavarjem. Vsak izmed teh pa je hotel imeti lep dobiček za svoj trud, ki ga je imel s pobiranjem. Poleg tega so navadno tudi oskrbniki več zahtevali, kot je bilo predpisano. Tako so davki silno narastli in se včasih celo podvojili.

Ko sta bila glavarja na Tolminskem brata

Villalta, sta tirjala od planišarjev namesto pol denarja en cel denar in še več od vsakega sira. Zaradi tega so se pritožili pastirji pri patrijarhu, ki je zaukazal, da mora biti glavar zadovoljen s pol denarjem in ne sme več zahtevati od pastirjev, če noče priti v nemilost pri njem.

Ravnotako so se pritoževali nekateri patrijarhovi podložniki, da jih nekateri oskrbniki protipestavno tlačijo in stiskajo. Z biriči jih silijo robotati in plačevati vsote, katerih niso bili nikdar vajeni in dolžni. Vsled pritožbe je zapovedal patrijarh preiskavo, da bi mogel potrebno ukreniti.

Poleg nepoštenih oskrbnikov in pobirateljev davkov, so odirali naše pradede v srednjem veku tudi razni oderuhi, ki so jim posojevali denar na zelo visoke obresti. Patrijarhi so se trudili, da bi to preprečili, pa se jim je le deloma posrečilo.

VOLKODLAKI.

Skoraj vsi narodi so verovali v „volkodlake“, to je, da se spreminjajo nekateri ljudje v volkove in, kadar umrjejo, ne morejo mirovati v grobu, temveč hodijo nazaj sesat kri živim ljudem. Ta prazna vera je bila razširjena tudi med našimi pradedi. L. 1435. je umrla v Bovcu neka ženska, o kateri so trdili, da hodi nazaj sesat. Ta nespametna trditve je tako razdražila ljudstvo, da je odkopalo njeno truplo in ga prebodlo s kolom. Ljudje so mislili, da so s tem uničili „volkodlaka.“ Vsled tega sirovega dejanja, se je takoj pričela preiskava. Kako se je končala, ne pove zgodovina.

M.

RAČUNSKA NALOGA.

Prilobil Fr. L.

Kot otroci smo včasih reševali sledečo nalogo, ki nam je bila v prijetno zabavo in še odrasle smo spravili semtertja v zadrego, dokler niso prišli na sled tej skrivnosti.

Igra se vrši takole:

Jaz: „Misli si kako število!“

Ti: „Si že mislim.“

Jaz: „Prištej 1 zraven!“

Ti: „Sem prišel.“

Jaz: „Pomnoži sedaj to skupno število z 2!“

Ti: „Sem že.“

Jaz: „Prištej še 1!“

Ti: „Dobro.“

Jaz: „Sedaj pa prištej k temu še ono število, katero si si mislil prav začetku!“

Ti: „Sem že.“

Jaz: „Če mi poveš, koliko si na koncu dobil, ti jaz uganem, katero število si mislil v začetku.“

Recimo, da si ti dobil na koncu 15.

Začetno število izračunim, ako od 15 odštejem 3 in ostanek razdelim s 3. Dobim tedaj v tem slučaju: $15 - 3 = 12$, $12 : 3 = 4$. To število si mislil ti v začetku.

Na ta način rešiš vsako drugo nalogo po zgoraj navedenem načinu. Poskusite!

Nagajivka.

Logačen, s slamo natlačen,
s kolom zabit;

s maslom polit.

Slama se vname.

deca vrag vzame.

Narodna.

Logačen je prebivalec Logatca, ki leži ob južni železnici med Trstom in Ljubljano. Po pogodbi med Jugoslavijo in Italijo je ostal v posesti Jugoslovenov.

M. Mž.

Iz otroških ust.

(Resnična dogodbica.)

Mala Zlatka posluša mamo in ata, ki se pogovarjata, kje bo meja med Jugoslavijo in Italijo, pa se vmeša v pogovor in pravi: „Ata, jaz pa vem, kje bo meja.“ „Kje?“ vpraša oče. „I, ravno čez mojo posteljo.“

Otroški jezik.

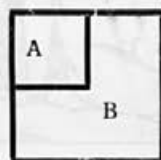
Pri nas imenujejo otroci one učence, ki hodijo v šolo cel dan „celandčkarje“. Samo dopoldne obiskujejo pouk dopoldančkarji, v tretje šolsko leto hodijo trečkarji i. t. d.

HITROST.

Človek prehodi v eni sekundi 1-2 m, konj predirja $3\frac{1}{2}$ m, parobrod na morju prevozi 10 m, tovorni vlak 12 m, kolesar v dirki prevozi v eni sekundi 20 m, glas preleti v istem času 330 m, krogla iz puške 430 m, svetloba 300.000 m, a elektrika celo 400.000 metrov.

Stric Jaka.

ZAMOTANA DEDŠČINA.

Posestnik zapusti v dedščino svojim štirim sinovom hišo (A) in posestvo (B). Sinovi sklenejo, da bodo živeli s svojimi družinami skupno v očetovi hiši. Posestvo pa si razdelijo med seboj tako, da so bili vsi deli med seboj enaki po obliki in velikosti. Načrtaj, kako so si posestvo razdelili?

REBUS.

(M. D.)

SILA

POMOČ

SILA

POMOČ

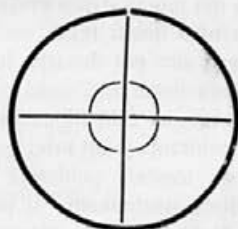
SILA POMOČ

Rešitev je obče znan izrek.

◆◆◆

REŠITEV UGANK V 5. ŠTEVILKI.

Krog:

UGANKE:

1 Kolesa pri vozu; dan in noč; 3. ogledalo.

* * *

Imena rešilcev prinašamo na platnicah današnje številke.

TRIJE BRATJE.

Nekoč so živeli trije bratje, ki so bili ubogi. Starejši brat reče: „Jaz grem po svetu iskat službe.“ Odpravi se in gre. Na poti sreča gospoda in ga vpraša, ali bi dobil kje službo. Ta mu odgovori: „Pri meni služi, ti bom dobro plačal.“ On gre za njim. Ko pa prideta v hišo, mu reče gospodar: „Podtikaj pod ta kotel, ob letu že pridem, da ti plačam.“ V kotlu so bile verne duše. Mladenič podtika celo leto. Med letom mu pa pravijo verne duše: „Ko te bode vprašal gospodar, kaj naj ti da za plačilo, reci mu: Tisto mizo tam v kotu! Če porečeš: miza, pogrni se, — pa ti pride na mizo, kar boš hotel.“ Ob letu pride gospodar in ga vpraša, kaj hoče imeti za plačilo. On reče: „Tisto mizo.“ Gospodar se začudi in ga vpraša, kaj hoče ž njo. On vnovič zahteva mizo in gospodar mu jo da. Mladenič se odpravi domov. Na potu ga dohiti noč. Prenočil je pri neki hiši. Ko pa je šel spat, je rekel: „Moji mizi ne smete reči: Miza, pogrni se!“ Ko pa je zaspal, so oni rekli tako. Na mizo je prišlo jedi, kar so hoteli. Ker so imeli podobno mizo, so mu jo zamenjali. Ko je zjutraj vstal, so mu dali drugo mizo, in on jo je nesel domov. Doma so mu rekli: „Zakaj si prinesel to mizo, kaj hočemo ž njo.“ On pa reče: „Miza, pogrni se.“ Pa miza se ni hotela pogrniti. Služit gre srednji brat. Prav tako sreča gospoda na cesti. Vpraša ga po službi in gospod mu jo obeča. Pelje ga v hišo in mu reče: „Podtikaj pod ta kotel, ob letu že pridem, da ti plačam.“ On je podtikal, kakor mu je ukazal gospodar. Verne duše pa mu

rečejo: Za plačilo vzemi kokoš, ki je tam v kotu. Če porečeš: „Kokoš, stresi se“, se kokoš potrese in od nje bodo padali cekini.“ Ko pride gospodar, si izbere mladenič kokoš za plačilo. Gospodar se začudi, pa vendar mu jo da. Brat vzame in odide. Na potu ga dohiti noč, in prenoči ravno v tisti hiši, kakor njegov brat. Ko pa gre spat, jim reče: „Shranite mi to kokoš, a glejte, da ne porečete: Kokoš, stresi se!“ Oni pa rečejo tako. Kokoš jim je natresla cekinov. Bili so veseli. Ko je zjutraj vstal, so mu dali drugo kokoš. On je šel domov. Ko je prišel domov, je rekel: „Kokoš, stresi se,“ pa kokoš ga ni ubogala. Domači so se mu smejali. Šel je še najmlajši brat. Prav tako je srečal gospoda, kakor druga dva. Šel je za njim, in prav tako službo mu je dal. Verne duše pa rekó: „Za plačilo vzemi palico, ki je v kotu. Povsod koder bodeš hodil, vse ti premaga, če porečeš: „Palica, ogreбай.“ Ko pride gospodar, si izprosi najmlajši brat palico. Domov grede pride do hiše, v kateri sta prenočila njegova brata. Tudi on je ostal tam. Ko pa je šel spat, je rekel: „Moji palici ne smete reči: Palica, ogreбай.“ Oni so pa rekli tako. Palica je začela tolči in tolči, da se je niso mogli ubraniti. Šli so klicat njega, da naj jo ustavi. On jim pa reče: „Jaz jo ustavim, če mi daste vse nazaj, kar ste zamenjali mojima bratoma.“ Hitro so mu prinesli, kar je želel. Šel je vesel domov. Ko je prišel domov, je rekel: „Miza, pogrni se.“ Na mizo je prišlo vse, kar so hoteli. Starejši brat reče: „To je moje.“ Potem reče najmlajši: „Kokoš, stresi se.“ Kokoš se je stresla in od nje so padali cekini,

kakor bi deževalo. Srednji brat reče: „To je pa moje.“ Sedaj so imeli vsak svoje. Srečno in zadovoljno so živeli skupaj.

Kavčič Marja, učenka v Zalazu.

ČUDNA MOLITEV.

Živel je nekdanj pastirček. Ko je bil še majhen, ga je nesel oče v puščavo k ovčji čredi in mu dejal: „Tukaj pasl ovce in vsak dan pojdi k oni skali, vzdigni roke kvišku in kaj moli!“ Pastirček pa ni znal nobene molitve, znal pa je, kako se ovcam pravi ter je izgovarjal: „Jančki, bobki, jančki, bobki.“

Enkrat pa si je zaželel, da bi videl, kako je v svetu. Slučajno pride v cerkev, v kateri se je ravno-kar brala sv. maša. Ko je mašnik povzdignil sv. hostijo, je videl pastirček mesto nje le otroka — Jezuščka. Ni se mogel premagati ter je zaklical: „Oh, gospod, ne tako... ga boste prevrnili!“

Po sv. maši je ukazal župnik cerkovniku, naj mu privede dečka, ki je tako kričal v cerkvi. Cerkovnik ga res najde in ga vede v župnišče „Kaj si videl,“ ga vpraša župnik, „da si tako zakričal?“ Pastirček mu vse pove. „Kje pa si dosedaj živel?“ vpraša župnik. Deček mu zopet pove vse, kakor je vedel in znal „Pa boš šel še v puščavo?“ — „Da, da, še bom šel!“ In župnik mu pravi: „Le pojdi in moli tam ter delaj še tako, kot si dozda, pa ti bo dobro na tem in na onem svetu.“ — Kovač Lask iz Potoka, ki mi je to pripovedko pravil, mi je še zraven za trjeval, da je ta deček pozneje postal papež in sicer prvi za sv. Petrom.

Zapisal Hrobat Viktor iz Dobravelj.

VRHOVSKI CESAR.

V sredo, dne 11. malega travna, ko smo bili v šoli, stopi slabo oblečen mož v šolsko sobo, se odkrije in pozdravi. Nekaj časa nas gleda, potem pa reče: „Jaz sem teh gospodar. Vsi ti so moji vojaki.“ Mi ga začudeno gledamo in se mu smejemo. Potem pa reče gospej učiteljici: „Pa jih imate malo. Teh nočem, jih je premalo, so vse pobili na bojišču,“ in odide.

Ko je odšel, nas vpraša gospa, kdo da je. Povedali smo ji, da se mu pravi „Vrhovski cesar“, da se je v vojski zmešal in nam večkrat poveljuje kot vojakom po vasi.

Bpisal Tinče Peternel, učenec v Šp. Idriji.

IZLET NA ČAVEN.

Na praznik sv. Rešnjega Telesa 1. 1920. smo se podali jaz, moja sestra Vanda, moji starši in neka gospodična na Čaven. Čaven je gora blizu Ajdovščine. Zjutraj ob 5. uri smo šli od doma. Bilo je lepo jutro. Po travnikih so cvetele razne cvetlice, katere smo trgali in delali iz njih šopke. Šli smo mimo Lokavca in skozi Slokarje na Predmejo. Tam smo se okrepčali s hladno vodo in drugim, kar smo imeli s seboj. Potem smo se napotili navzgor na Čaven. Šli smo skozi gozdove, kjer je pihljal hladen veter. Tu so cvetele gorske cvetlice. Šmarnic nismo dobili več dosti, ker so že odcvele. Oče je vzel s seboj fotografični aparat in daljnogled. V gozdu nas je slikal. Ko smo dospeli na vrh, je bilo že 11. ura. Potem sva šli jaz in Vanda iskat jagode. Našli jih nisva dosti, ker niso še dozorele.

Razgled na Ajdovščino in okolico je bil krasen. Nikoli se nismo mogli odločiti, da gremo domov. Ogedali smo si še enkrat okolico Čavna in se napotili proti domu. Pri Slokarjih nas je čakala večja družba Ajdovcev, — kakor smo pozneje zvedeli — ker so mislili, da bomo prišli ravno po tisti poti nazaj. Pa čakali so zaman, ker mi smo šli po drugi proti domov. Domov smo dospeli ob 7. uri zvečer, kjer smo se do dobra odpočili po tako dolgem izletu.

Nada Brajnik, učenka v Ajdovščini.

OB MORJU.

Kako lepo je naše Jadransko morje! Posebno pa na večer, ko se solnce polagoma potaplja v njegovo neizmerno globočino. Kmalu za tem se prikaže na nasprotni strani beli mesec. Za njim pa se polagoma prižigajo zvezdice. Smejejo se in mežikajo doli z neba. Kakšno je pa morje takrat, ko v njem razsaja nevihta! Divje buta v skalovje in se od jeze peni. Velike ladje premetava kakor igrače. Ubogi mornar kliče na pomoč, a vse zaman. Dvakrat, trikrat zajme ladja vode, potem pa izgine v globočino. Utonila je. Vsa potrtja in žalostna hodi mornarjeva žena z otroci k obrežju in gleda v daljavo, da bi zagledala ladjo, ki ji prinese moža. A zastoj čakajo ona in otroci nanj! Kako radi bi natrgali lepih cvetic, da bi mu jih položili na grob. Toda ne vedo, kje počiva! — Paulič A. iz Rojana.

Imena rešilcev ugank, zastavljenih v 3. številki.

Križ so še prav rešili: Zustig Josip iz Opčín; Zakotnik Jožica iz Postojne; Pregarc Petrina iz Ricmanj; Spetič Zorko in Dragotin iz Brji pri Rihembergu; Pahor Viktorija iz Barkovelj; Kalin Ferdinand iz Opčín; Čebulec Stanislav, Guštin Danilo iz Opčín; Petaros Mira, Žerjal Srečko, Parovel Olga, Sancin Avguštin, vsi iz Boljunca; Trošt Josipina iz Ricmanj; Pertot Stanko iz Barkovelj; Sosič Viktorija iz Opčín; Pertot Vera iz Barkovelj; Špacapan Franc, Vidmar Justa, Soban Ana, Furlan Marija, Furlan Alojzija, Črničoj Žožel in Viktorija, Lokar Štefanija, Slokar Edvard, Batagelj Justina, Čibej Marija, Čoha Avguštna, Postl Cvetana, Kerševan Albina, Blažko Alojzija, Slokar Hermina, Hedviga in Angela, vsi iz Lokavca; Komar Dragotin, Miklavec Sabina, Trebec Angela, vsi iz Orleka pri Sežani; Gorec Zoran iz Senožeč.

Imena rešilcev ugank, zastavljenih v 4. številki.

Računsko uganko so prav rešili: Furlan Vladimir iz Rojana; Gregorič Ida, Maruzza Viktorija, Miklavčič Marija, Staré Mira, Štoka Marija, vse iz Rojana; Jaklič Terezija iz Rojana; Venturini Franci iz Škednja; Renčelj Slavica, Zorka in Danica iz Trsta; Cibic Stanko iz Proseka; Brajnik Vanda, Štekar Vida in Brajnik Nada, vse iz Ajdovščine; Sušmelj Venceslav iz Sv. Ivana pri Trstu; Marušič Danica, Kocjan Edvard iz Sežane; Šraj Ruša iz Postojne; Mozetič Darinka iz Barkovelj; Pértot Vera iz Barkovelj; Mlinarič Ivan iz Škednja; Cibic Milko iz Proseka; Oblak Slaša, Fabčič Alojzija, Semič Filip, Rosa Ciril, Bizjak Marija in Vida, Žorž Marijaz, in Ivana, Fabčič Pavla, Žgur Ivan, vsi iz Št. Vida pri Vipavi; Pahor Viktorija iz Barkovelj; Pregarc Angela iz Katinare; Martinčič Jožef iz Sežane; Sosič Darinka iz Proseka; Polenčič Klara, Skrt Helena iz Tolmina; Vodopivec Albin iz Idrije; Baša Vladko, Bovcon Karla, Živec Mirko, Mavrič Just, Ušaj Leopold, Koron Miroslav, vsi iz Črnič; Lenar Slavica iz Tolmina; Presl Emil in Franc iz Tolmina; Šušterčič Ana iz Šempolaja; Tuta Marija in Brovč Jožefa iz Tolmina; Sorli Vera iz Tolmina; Švagelj Vida iz Sežane; Vižintin Ludvik iz Sovodenj; Sorli Ljubka iz Tolmina; Valič Milan iz Skrilj; Močnik Marica, Štrekelj Vladislav in Ljubomira, vsi iz Tolmina; Kraigher Branko in Stojan iz Postojne; Renko Franciška iz Prema; Nepužlan Hinka iz Trsta; Rebula Ivanka, Starc Marija, Peitot Josipina, Starc Emil, Lukša Danica, vsi iz Proseka; Kralj Marija iz Slivnega; Kalin Marija iz Ajdovščine; Jazbar Franc, Troha Ljubomir, Pivk Stanko, Svetec Slavko, Troha Srečko, Alič Franc, Troha Rudolf, Trpin Franc in Janko, Lapajne Albin, Jereb Janko, Krivic Edvard, Likar Viktor, Čibej Jakob, Gostiša Ivan in Ernest, Kobal Ivan, Hladnik Franc, Čuk Florijan, Zelenc Pavel, in Moser Jožef, vsi iz Idrije; Trampuš Franciška, Zupančič Alojzija, Škerk Teodora, Ziderič Marija, vse iz Šempolaja; Miklus Jožef, Bandel Miroslav, Brajdot Marija, Rojc Olga, Lukman Školastika, Okroglič Nada, Ambrozič Alojzija, Kogoj Helena, Kogoj Zrka, Delpin Vida, Markič Alma, Kogoj Miško, Križan Avgust, Jančič Rudolf, Kogoj Alfred in Terpin Silvan, vsi iz Podgore; Kosmač Viktor, Kosmač Alojz, Zahar Franciška, vsi iz Boršta; Žerjal Srečko, Petaros Mira, Kraljič Dragica, vsi iz Boljunca; Seljak Olga in Šinkovec Cirila iz Idrije; Martelanc Albina, Pertot Stana, Pertot Adela, vse iz Barkovelj; Malalan Karel iz Opčín; Hrvatič Marija iz Ricmanj; Čebulec Jožefa iz Sežane; Blokar Slavica iz Sežane; Rebula Angela, Kerševan Angela, Legša Ema, vse iz Šempolaja.

Uganke so prav rešili: Pečar Judita iz Lonjerja; Štravs Stanka iz Cerknega; Godnič Ignac, Umek Anton, Umek Kristina, Pipan Josip, vsi iz Komna; Kruh Franc, Adam Franc iz Št. Petra na Krasu; Kosmač Marija iz Boršta; Hladnik Franciška, Šifer Jožefa, Jereb Franciška, Filipič Anica, Podobnik Vikca, Kumar Janko, Zelenc Franciška, Podobnik Helena Poljanec Marija, Munh Jernej, Peternel Matej, Valentin in Ivan, vsi iz Sp. Idrije. Kerševan Angela iz Šempolaja.

Računsko uganko in uganke so prav rešili: Knafelc Anton iz Il. Bistrice; Zorn Hilarika iz Solkana; Škilan Jožefa in Cepar Lavra, vse iz Katinare; Pečar Avrelija, Spetič Maks in Lukežič da, vi iz Katinare; Pregar Zorka, Carnelli Gema in Kornelij, Cerkvenič Gizela, vsi iz Katinare; Kranjc Franciška, Škočir Valerija, Antih Ivan, Rukli Franc, Volarič Katarina, Stergar Marija, Urbančič Ljudmila, vsi iz Starega sela pri Kobaridu; Pečar Minka iz Lonjerja; Čok Valerija iz Katinare; Čok Viktorija, Ljudmila, Rihard in Ernest, vsi iz Katinare; Okretič Albin in Celestina, Jazbec Danica in Miroslav, Umek Ema, Umek Regina, Bezek Karmela, Turk Marija, Švara Marija, Malič Judita, Švara Danica, Šuc Milan, Godnič Marica, Kofol Marica, Kovačič Slavica Ravbar Marija, Mihalj Ana, Masten Pavla, vsi iz Komna; Švara Alojz, Švara Andrej, Dugulin Zora, Pipan Zora in Furlan Anton, vsi iz Svetega; Škilan Rasto iz Katinare; Marčelja Dušan iz Hrušice; Sattler Bogomir iz Grahovega; Kocijančič Rihard, Delpin Severina, Delpin Zora iz Podgore; Sancin Ljubi, Danilo in Marija, Sancin Avgust, vsi iz Boljunca; Špacal Alojz iz Trsta; Bevk Talka iz Cerknega; Lapajne Jožefa, Burnik Viktor, Vidmar Franc, Pergar Dragotin in Albin, Velikanje Anton, Tratnik Marija, Burnik Ludovik, Lapajne Karolina in Močnik Karolina, vsi iz Sp. Idrije; Beguš Viktor iz Št. Petra na Krasu; Krapeš Franciška, Polanc Bogomir, Vidmar Andrej, vsi iz Otlice; Soban Ana, Ferjančič Alojz, iz Lokavca.

IMENA REŠILCEV UGANK, ZASTAVLJENIH V 4. ŠTEVILKI.

Računsko uganke so še prav rešili: Oljva Emil iz Opčin; Rebec Karel iz Sežane; Obad Vladimir iz Saleža; Senica Marija iz Ricmanj; Švara Darina, Pregarc Petrina, Žuljan Zora, vse iz Ricmanj; Bresčak Mirko, Rustja Dragotin, Jerkič Alojz, Hrobat Karel, Štor Frančiška in Stegovc Valerija, vsi iz Dobravelj; Žuljan Viktorija, Zafran Danilo, Kuret Peter, Kuret Ljudmila, Kuret Peter, Kuret Željko, Žuljan Josipa, vsi iz Ricmanj; Bolle Šaša iz Povirja; Bradač Milan iz Trsta; Adamič Lidija, Gruden Franc, Caharija Olga, Pertot Olga, Gruden Marija, Pertot Ema, vsi iz Nabrežine; Zlobec Amalija, Stojkovič Karel, Miklavc Sabina, Trebec Angela, vsi iz Orleka; Leban Justina iz Ravni; Koren Ivan iz Škedenja.

Računsko uganke in uganke so še prav rešili: Slokar Edvard, Kovač Vincenc, Čibej Marija, Postl Cvetka, Čibej Marija, Batič Avgustin, Čoha Jožef, Žigon Alojz, Čopič Viktor, Čoha Martin, Blažko Alojz, Žigon Anton, Soban Olga, Čoha Stanislava, Bratina Viktor, Ferjančič Franc, Furlan Marija, Černigoj Jožef, Špacapan Franc, Slokar Hedvika, Hermžna in Angela, Lokar Štefanija, Furlan Alojzija, Čibej Štefan, Batagelj Justina in Viktor, Bratina Ivana, Čibej Pavle, vsi iz Lokavca; Fajgelj Masta iz Šempasa; Gruden Nada in Caharija Marija Zora, obe iz Nabrežine; Medvesček Nada, Marjan in Milena iz Gorice; Komar Danilo, Hrvatič Marija, Pregarc Danilo, vsi iz Ricmanj.

IMENA REŠILCEV UGANK, ZASTAVLJENIH V 5. ŠTEVILKI.

Krog so uganili: Husu Olga iz Sv. Ivana pri Trstu;

Uganke so uganili: Lestan Vera, Štanta Ivan, Uršič Marta, Rožič Kristina, vsi iz Mirna; Maslo Pavel iz Pasjaka; Kovačič Jožefa, Pipan Jožef, Ravbar Marica, Rudan Božeglav, Jazbec Miroslav, Švara Danica, Umek Anton, Godnič Marica, Gulič Angela, Umek Regina, Umek Ema, Šuc Milan, Grgič Viktor, Kafol Marica, Malič Judita, Michael Anica, Kovačič Slavica, Masten Pavla, Umek Ivana, vsi iz Komna; Špilar Marjan iz St. Petra na Krasu; Ferluga Alojz iz Konkonela; Oljva Emil iz Opčin; Bufon Mirko iz Rojana.

Krog in uganke so uganili: Pertot Stanko, Pertot Vera iz Barkovelj; Zelenc Pavel, Likar Viktor, Moser Jožef, Jazbar Franc, Trpin Franci, Pivk Stanko, Kumer Rafael, Svetec Alojz, Čuk Florjan, Alič Franc, Čibej Jakob, Podobnik Rudolf, Lapanje Albin, Trcha Ljubomir, Albreht Mirko, Hladnik Franc, Eržen Franc, vsi iz Idrije; Zakotnik Jožica iz Postojne; Mitri Nada, Baraga Bojana, Kranjc Franja, Mazej Cvetana, Inocente Ljudmila, Cestnik Iva, Ogrizek Marija, Bezek Kristina, Milavec Marija, Kuček Josipina, Dolenc Justina, Geržina Marija, Mavrič Antonija, Kavčič Danica, vse iz Postojne; Beričič Frančiška, Gnezda Karolina, Podobnik Helena in Vika, Lampe Marija, Carl Marjeta, Hladnik Slavica, Lapajne Zinka, Vidmar Franc, Peternelj Valentin, Filipič Ana, Jereb Frančiška, Pergar Dragotin in Likar Štefanija vsi z Sp. Idrije.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

1. Z junijsko številko je prvo polletje končano, na kar opozarjamo cenj. naročnike zato, da nam pravočasno obnovite naročnino.
2. Več naročnikov ni še poravnalo naročnine za prvo polletje; naj to store kmalu, da ne bo sitnosti!
3. Nabiratelji na večrazrednicah naj zahtevajo od onih otrok, ki plačujejo mesečno in sedaj zapuste šolo, da plačajo naročnino vnaprej. Otroci, ki ne plačajo, naj se nam javijo pravočasno, da jim ustavimo list.
4. Naročnino listu za inozemstvo, tudi za Jugoslavijo, smo morali zvišati na 15 lir zaradi visokih poštnih stroškov, ki so zvezani s pošiljanjem lista čez mejo.